

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GAMTINIŲ DUJŲ

ĮSTATYMAS

2000 m. spalio 10 d. Nr. VIII-1973
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
ĮSTATYMO PASKIRTIS, SĄVOKOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato bendruosius gamtinių dujų sektoriaus organizavimo principus ir gamtinių dujų įmonių veiklą bei santykius su vartotojais (tiekiant, paskirstant, perduodant ir laikant gamtines dujas).

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Gamtinės dujos** – iš žemės gelmių išgaunamų angliavandenilių mišinys, kuris normaliomis sąlygomis yra dujinės būsenos.

2. **Gamtinių dujų įmonė** – įmonė, kuri verčiasi bent viena iš šių veiklų: gamtinių dujų (toliau – dujų), tarp jų ir suskystintų, gavybos, perdavimo, paskirstymo, tiekimo, pirkimo bei laikymo ir yra atsakinga už susijusius su šiomis veiklomis komercinius, techninius ir (arba) eksploataavimo įpareigojimus. Galutiniai vartotojai dujų įmonėms nepriskiriami.

3. **Perdavimas** – dujų transportavimas magistraliniu dujotiekiu vartotojams ir į laikymo vietas.

4. **Perdavimo įmonė** – įmonė, kuri verčiasi dujų perdavimo veikla.

5. **Paskirstymas** – dujų transportavimas skirstomuoju tinklu, siekiant pristatyti jas vartotojams.

6. **Paskirstymo įmonė** – įmonė, kuri verčiasi dujų paskirstymo veikla.

7. **Tiekimas** – dujų pristatymas ir(ar) pardavimas vartotojams.

8. **Tiekimo įmonė** – įmonė, kuri verčiasi dujų tiekimo veikla.

9. **Laikymas** – dujų sandėliavimas bei saugojimas dujų talpykloje.

10. **Laikymo įmonė** – įmonė, kuri verčiasi dujų laikymo veikla.

11. **Gamtinių dujų talpykla** – dujų įmonei priklausantys ir (arba) dujų įmonės valdomi įrenginiai dujoms laikyti, išskyrus tą įrenginių dalį, kuri naudojama dujų gavybos operacijoms.

12. **Suskystintų gamtinių dujų įrenginiai** – terminalas gamtinėms dujoms skystinti arba suskystintoms dujoms priimti, laikyti ir vėl jas paversti į dujinę būseną.

13. **Magistralinis dujotiekis** – aukšto slėgio vamzdynas, su juo susiję statiniai bei įrenginiai dujoms iš verslovių perduoti į dujų talpyklas, miestų ir gyvenviečių skirstomuosius tinklus arba į dujas naudojančius įrenginius iki dujų skirstymo stočių imtinai.

14. **Skirstomasis tinklas** – vamzdynai dujoms iš magistralinio dujotiekio dujų skirstymo stočių pristatyti iki vartotojo sistemų, taip pat inžinerijos statiniai, įrenginiai bei priemonės šiems vamzdynams funkcionuoti.

15. **Sistema** – dujų įmonei nuosavybės teise priklausantis ir (arba) dujų įmonės valdomas magistralinis dujotiekis ir (arba) skirstomasis tinklas, ir (arba) suskystintų gamtinių dujų įrenginiai, įskaitant kitus šios ir susijusių įmonių įrenginius, skirtus teikti papildomas paslaugas, reikalingas dujoms perduoti ir paskirstyti.

16. **Jungtinė sistema** – keletas viena su kita sujungtų sistemų.

17. **Vartotojo sistema** – vamzdynai ir įrenginiai dujoms iš magistralinio dujotiekio ar skirstomojo tinklo priimti ir saugiai panaudoti vartotojo reikmėms.

18. **Integruota gamtinių dujų įmonė** – vertikaliosios arba horizontaliosios integracijos dujų įmonė.

19. **Vertikaliosios integracijos įmonė** – dujų įmonė, kuri verčiasi ne mažiau kaip dviem iš šių veiklų: dujų gavybos, perdavimo, skirstymo, tiekimo arba laikymo.

20. **Horizontaliosios integracijos įmonė** – įmonė, kuri verčiasi dujų gavybos, perdavimo, skirstymo, tiekimo ar laikymo veikla (bent viena iš jų) ir kartu su dujų ūkiu nesusijusia veikla.

21. **Sistemos naudotojas** – įmonė, kuri tiekia į sistemą dujas arba kuriai dujos tiekiamos iš sistemos.

22. **Vartotojas** – juridinis ir fizinis asmuo bei įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, perkantys dujas.

23. **Galutinis vartotojas** – vartotojas, perkantis dujas naudoti savo poreikiams.

24. **Laisvas vartotojas** – vartotojas, turintis teisę laisvai pasirinkti tiekėją.

25. **Reguliuojamasis vartotojas** – vartotojas, neturintis teisės pasirinkti tiekėją.

26. **Saugumas** – dujų tiekimo ir pristatymo patikimumas bei techninė sauga.

27. **Dujų tranzitas** – dujų, kilusių iš kitos valstybės teritorijos ir skirtų trečiosios valstybės teritorijai, transportavimas per šalies teritoriją.

[27 dalies redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

27. **Dujų tranzitas** – dujų, kilusių iš kitos valstybės teritorijos ir skirtų šios ir (ar) trečiosios valstybės teritorijai, transportavimas per šalies teritoriją.]

28. **Tiesioginis vamzdynas** - jungtinę sistemą papildantis dujų vamzdynas (dujotiekis), jungiantis vartotojo sistemą su magistraliniu dujotiekiu ar skirstomaisiais tinklais, kad laisvasis vartotojas galėtų naudotis sistema.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-382](#), 2001-06-19, Žin., 2001, Nr. 56-1980 (2001-06-30), įsigalioja nuo 2001-07-01

ANTRASIS SKIRSNIS BENDROSIOS DUJŲ SEKTORIAUS ORGANIZAVIMO TAISYKLĖS

3 straipsnis. Dujų sektorius

Dujų sektorių sudaro dujų gavybos, tiekimo, paskirstymo, perdavimo ir laikymo įmonės.

4 straipsnis. Sistemų suderinamumas

1. Perdavimo ir paskirstymo sistemos, dujų talpyklos, suskystintų dujų įrenginiai turi atitikti projektavimo, statybos, eksploatavimo reikalavimus, kad būtų užtikrintas sistemų, talpyklų, įrenginių suderinamumas ir saugi veikla. Turi būti užtikrintas bendros jungtinės perdavimo sistemos ir atskirų jungtinių paskirstymo sistemų bendras dispečerinis valdymas bei eksploatavimas.

2. Vyriausybė ar jos įgaliosios institucijos tvirtina šio straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus nustatančius teisės aktus.

5 straipsnis. Licencijos

1. Dujų įmonės privalo turėti licenciją šioms veiklos rūšims:

- 1) perdavimui;
- 2) paskirstymui;
- 3) laikymui;
- 4) tiekimui.

[4 punkto redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

4) tiekimui (reguliuojamiesiems vartotojams).]

2. Licencijos perduoti, paskirstyti ir laikyti dujas išduodamos dujų sistemas nuosavybės teise turinčioms ar kitais teisėtais būdais jas naudojančioms įmonėms.

3. Licencijas išduoda, sustabdo, panaikina bei licencijuojamą veiklą kontroliuoja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija). Licencijavimo taisyklės nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

4. Licencijų nereikia dujų savininkui dujoms transportuoti tranzitu per šalies teritoriją ir dujoms, naudojamoms kaip žaliava, tiekti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-382](#), 2001-06-19, *Žin.*, 2001, Nr. 56-1980 (2001-06-30), įsigalioja nuo 2001-07-01

6 straipsnis. Dujų įmonių ir vartotojų bei sistemos naudotojų santykiai

1. Dujų įmonių santykiai su vartotojais ir sistemos naudotojais grindžiami sutartimis.

2. Draudžiama perduoti, paskirstyti, laikyti, tiekti ir naudoti dujas be sutarties arba nesilaikant sutarties sąlygų.

3. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato dujų tiekimo vartotojams ir dujų perdavimo bei paskirstymo sutarčių standartines (pavyzdines) sąlygas, kurios privalomos dujų įmonėms ir vartotojams.

7 straipsnis. Dujų tiekimo sutartis

Dujų tiekimo sutartyje turi būti nurodyta: dujų kiekis, kokybė, kaina, tiekimo bei atsiskaitymo tvarka, šalių teisės ir pareigos, atsakomybė, sutarties terminas ir nutraukimo sąlygos, ginčų nagrinėjimo tvarka. Dujų tiekimo sutartyje gali būti numatytos ir kitos įstatymams neprieštaraujančios sąlygos.

8 straipsnis. Dujų tiekimas

1. Dujų įmonės turi užtikrinti saugų dujų tiekimą vartotojams. Dujų tiekimo saugumo kriterijus nustato Ūkio ministerija.

2. Dujų įmonė gali apriboti ar nutraukti dujų tiekimą:

1) kai nustatoma, kad vartotojo sistema kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai arba turtui;

2) jeigu vartotojas nevykdo arba netinkamai vykdo sutartimi prisiimtus įsipareigojimus;

3) dėl būtinų remonto, kitų vartotojų sistemų prijungimo darbų, avarijų, ekstremalių situacijų ir kitais įstatymų numatytais atvejais.

[3 punkto redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

3) avarijų, ekstremalių situacijų ir kitais įstatymų numatytais atvejais;]

[2 dalį papildyti 4 punktu nuo 2001 m. liepos 1 d.:

4) dėl būtinų remonto ir kitų vartotojų sistemų prijungimo darbų, suderinus su laisvaisiais vartotojais ir įspėjus reguliuojamuosius vartotojus dujų tiekimo sutartyse numatyta tvarka.]

3. Dujų įmonės turi teisę tiekti dujas laisviesiems vartotojams tiesioginiais vamzdynais. Laisvieji vartotojai turi teisę gauti dujas, tiekiamas tiesioginiais vamzdynais. Tiesioginių vamzdynų įrengimo bei leidimų jiems įrengti išdavimo sąlygas nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgalios institucijos.

4. Dujų tiekimas nustatytais sąlygomis turi būti užtikrintas iki patiekto dujų kiekio apskaitos prietaiso sujungimo su vartotojo sistema taško.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-382](#), 2001-06-19, *Žin.*, 2001, Nr. 56-1980 (2001-06-30), įsigalioja nuo 2001-07-01

TREČIASIS SKIRSNIS PERDAVIMAS, PASKIRSTYMAS, LAIKYMAS

9 straipsnis. Pagrindiniai reikalavimai dujų įmonėms

1. Dujų perdavimo, paskirstymo, laikymo įmonės turi eksploatuoti ir plėtoti dujų sistemas taip, kad jos veiktų saugiai, efektyviai ir kad būtų užtikrinta aplinkos apsauga.

2. Perdavimo, paskirstymo, laikymo įmonėms draudžiama diskriminuoti sistemos naudotojus, atskirų kategorijų vartotojus kitų vartotojų ar su šiomis įmonėmis susijusių įmonių naudai.

3. Kai dujų įmonės nutraukia savo veiklą ar (ir) kyla grėsmė saugiam vartotojų aprūpinimui dujomis, Vyriausybė turi teisę priimti sprendimą dėl įmonės valdymo perėmimo ar turto išpirkimo.

KETVIRTASIS SKIRSNIS SĄSKAITŲ RŪŠYS IR JŲ TVARKYMAS

10 straipsnis. Integruotos gamtinių dujų įmonės vidaus buhalterinė apskaita

1. Vertikaliosios integracijos dujų įmonės tvarko atskirą vidaus buhalterinę apskaitą kiekvienos iš šių veiklos rūšių:

- 1) perdavimo;
- 2) paskirstymo;
- 3) laikymo;
- 4) tiekimo.

2. Tvarkant apskaitą, parengiamos kiekvienos veiklos rūšies buhalterinio balanso, pelno ir nuostolio ataskaitos.

3. Horizontaliosios integracijos įmonės, be 1 dalyje nurodytos apskaitos, tvarko ir konsoliduotą ne dujų ūkio veiklos vidaus buhalterinę apskaitą.

4. Atskirų veiklos rūšių buhalterinė apskaita tvarkoma taip, kaip ji turėtų būti tvarkoma, jei šių rūšių veikla verstųsi atskiros įmonės.

5. Valstybės institucijos, įstatymų nustatyta tvarka atlikdamos joms pavestas įmonių veiklos kontrolės funkcijas, turi teisę susipažinti su dujų įmonių buhalterinės apskaitos dokumentais, tačiau privalo saugoti komercines paslaptis.

11 straipsnis. Metų ataskaitos duomenų viešumas

Dujų įmonės turi užtikrinti galimybę visiems pageidaujantiems asmenims susipažinti su įmonės balanso ir pelno (nuostolio) metų ataskaitomis.

PENKTASIS SKIRSNIS DUJŲ RINKA

12 straipsnis. Teisė naudotis sistema

1. Teisė naudotis perdavimo sistema suteikiama dujų tiekėjams, laisviesiems vartotojams, paskirstymo įmonėms, įmonėms, gabenančioms dujas tranzitu.

2. Teisė naudotis paskirstymo sistema suteikiama dujų tiekėjams ir laisviesiems vartotojams.

3. Dujų tiekėjai turi teisę sudaryti dujų tiekimo sutartis su laisvaisiais vartotojais ir paskirstymo įmonėmis.

4. Laisvieji vartotojai turi teisę nevaržomi sudaryti tiekimo sutartis su bet kuriomis licencijuotomis dujų įmonėmis. Laisvieji vartotojai turi teisę sudaryti naudojimosi sistema sutartis dėl tokio dujų kiekio, kurį sunaudoja jie patys.

[4 dalies redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

4. Laisvieji vartotojai turi teisę sudaryti tiekimo sutartis su bet kuriomis dujų tiekimo įmonėmis. Laisvieji vartotojai turi teisę sudaryti naudojimosi sistema sutartis dėl tokio dujų kiekio, kurį sunaudoja jie patys.]

5. Dujų įmonė gali neleisti naudotis sistema, jeigu yra per mažas sistemos pajėgumas arba jei įmonė negalėtų vykdyti jai nustatytų pareigų arba turėtų nuostolių dėl sudarytose tiekimo sutartyse numatytų netesybų mokėjimo. Atsisakymas leisti naudotis sistema turi būti motyvuotas.

[5 dalies redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

5. Dujų įmonė gali neleisti naudotis sistema, jeigu yra per mažas sistemos pajėgumas arba jei įmonė negalėtų vykdyti jai Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytų pareigų. Atsisakymas leisti naudotis sistema turi būti objektyvus, nediskriminuojantis ir motyvuotas.]

6. Perdavimo ar paskirstymo įmonės vartotojų ar kitų dujų įmonių prašymu privalo padidinti sistemos našumą arba nutiesti naują dujotiekį, jeigu tai ekonomiškai pagrįsta arba jeigu prašytojas išpareigoja padengti sistemos našumo didinimo išlaidas tiek, kiek jos viršija ekonomiškai pagrįstas sistemos našumo didinimo išlaidas. Sistemos našumo didinimo, naujų dujotiekių tiesimo klausimai sprendžiami šalių susitarimu.

7. Skundus dėl teisės naudotis sistema, jos pajėgumo padidinimo, investicijų atsipirkimo laiko pagrįstumo nagrinėja Komisija. Komisija gali įpareigoti dujų įmones sudaryti atitinkamas sutartis.

8. Reguluojamiesiems vartotojams dujas tiekia skirstymo įmonė

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-382](#), 2001-06-19, Žin., 2001, Nr. 56-1980 (2001-06-30), įsigalioja nuo 2001-07-01

13 straipsnis. Rinkos liberalizavimas

1. Rinkos atvirumo laipsnį nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Pareiškimai tapti laisvaisiais vartotojais kartu su gamtinių dujų sunaudojimo duomenimis pateikiami Komisijai.

3. Komisija, vadovaudamasi šiuo įstatymu, per du mėnesius nuo šio straipsnyje nurodytų duomenų pateikimo dienos nusprendžia, ar galima vartotojus pripažinti laisvaisiais, ir paskelbia laisvųjų vartotojų sąrašus „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

14 straipsnis. Kainų reguliavimas

1. Dujų sektoriuje reguliuojamos šios kainos:

- 1) perdavimo;
- 2) paskirstymo;
- 3) laikymo;
- 4) dujų kainos reguliuojamiesiems vartotojams.

2. Viršutines dujų perdavimo, paskirstymo ir laikymo kainų ribas trejų metų laikotarpiui nustato Komisija.

3. Viršutines dujų kainų ribas reguliuojamiesiems vartotojams trejų metų laikotarpiui nustato Komisija.

4. Dujų perdavimo, paskirstymo ir laikymo kainas, neviršijančias nustatytų didžiausių kainų, kiekvienais metais nustato dujų įmonės.

5. Reguluojamiesiems vartotojams dujų kainas, neviršijančias didžiausių kainų, kas pusę metų nustato dujų įmonė.

6. Naujos kainos įsigalioja ne anksčiau kaip po 30 dienų nuo jų viešo paskelbimo. Komisija, nustačiusi, kad kainos apskaičiuotos nesilaikant nustatytos metodikos arba yra klaidingos, privalo nurodyti įmonėms jų klaidas. Įmonės jas privalo ištaisyti per 30 dienų. Jei įmonė nevykdo Komisijos reikalavimo, Komisija turi teisę vienašališkai nustatyti šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytas kainas.

7. Naujų vartotojų prijungimo prie esamų dujų sistemų išlaidos negali būti pripažintos pagrįstomis, jeigu dėl jų padidėtų kainos esamiems dujų vartotojams. Naujai dujofikuojamoms teritorijoms laikotarpiui iki 10 metų gali būti nustatyta tokia dujų perdavimo kaina, kuri padengtų investicijas, išskyrus 15 straipsnio 1 dalyje numatytus atvejus.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS SISTEMŲ ĮRENGIMAS IR EKSPLOATAVIMAS

15 straipsnis. Dujų sistemų įrengimas

1. Dujų perdavimo sistemos, laikymo statiniai bei įrenginiai, terminalai įrengiami vadovaujantis Nacionalinės energetikos strategijos, Vyriausybės programos nuostatomis, parengus

atitinkamus plėtos projektus. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija priima sprendimus dėl magistralinio dujotiekio ar (ir) saugyklos įrengimo, kurie reikalingi dujų tiekimo saugumui užtikrinti. Dujų įmonės ir Komisija privalo užtikrinti tokių sprendimų įgyvendinimą.

[1 dalies redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

1. Dujų perdavimo sistemos, laikymo statiniai bei įrenginiai, terminalai įrengiami vadovaujantis Nacionalinės energetikos strategijos, Vyriausybės programos nuostatomis, parengus atitinkamus plėtos projektus. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija priima sprendimus dėl magistralinio dujotiekio statybos, išplėtimo ar (ir) saugyklos įrengimo, kurie reikalingi dujų tiekimo saugumui užtikrinti. Dujų įmonės ir Komisija privalo užtikrinti tokių sprendimų įgyvendinimą.]

2. Leidimas tiesti valstybės sieną kertantį magistralinį dujotiekį išduodamas tik Lietuvos Respublikos Vyriausybės pritarimu. Leidimai perdavimo ir paskirstymo sistemoms įrengti neišduodami, jeigu neišnaudojami esami pajėgumai.

3. Dujų įmonės prijungia prie savo sistemų kitų dujų įmonių, vartotojų sistemas, jeigu yra pakankamas sistemos našumas, įvykdytos techninės sąlygos, taip pat jeigu prijungimas nesutrukdytų dujų įmonėms vykdyti šio įstatymo nustatytus įpareigojimus. Jeigu sistemos našumo nepakanka būsimiems vartotojų dujų poreikiams tenkinti, dujų įmonė esant techninėms galimybėms privalo našumą padidinti. Prisijungiančios dujų įmonės ir vartotojai padengia prijungimo išlaidas, o jeigu reikia, ir sistemos našumo padidinimo išlaidas. Prijungimo išlaidų dydį nustato prijungiančios perdavimo ir paskirstymo įmonės, suderinusios su Komisija.

[3 dalies redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

3. Dujų įmonės prijungia prie savo sistemų kitų dujų įmonių, vartotojų sistemas, jeigu yra pakankamas sistemos našumas, įvykdytos techninės sąlygos, taip pat jeigu prijungimas nesutrukdytų dujų įmonėms vykdyti šio įstatymo nustatytus įpareigojimus. Jeigu sistemos našumo nepakanka būsimiems vartotojų dujų poreikiams tenkinti, dujų įmonė esant techninėms galimybėms privalo našumą padidinti. Prisijungiančios dujų įmonės ir vartotojai padengia prijungimo išlaidas, o jeigu reikia, ir sistemos našumo padidinimo išlaidas. Prijungimo įkainių dydį nustato prijungiančios perdavimo ir paskirstymo įmonės, suderinusios su Komisija.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-382](#), 2001-06-19, *Žin.*, 2001, Nr. 56-1980 (2001-06-30), įsigalioja nuo 2001-07-01

16 straipsnis. Dujų sistemos žemėje ir statiniuose

1. Dujų sistemos žemėje, statiniuose gali būti tiesiamos dujų įmonėms ir žemės ar statinio savininkams susitarus.

2. Žemės, statinių savininkams turi būti atlyginami nuostoliai, atsiradę dėl vamzdyno tiesimo, įrenginių montavimo ar eksploatavimo. Kilusius ginčus sprendžia teismas.

3. Žemės, statinių savininkams draudžiama gadinti, pertvarkyti dujų įmonėms priklausančią turtą, atlikti kitus veiksmus, kurie trikdytų įrenginių darbą, trukdytų saugiai transportuoti dujas. Žemės, statinių savininko reikalavimu jo žemėje, statinyje esantys dujų įmonės įrenginiai į kitą vietą perkeliama žemės ar statinio savininko lėšomis.

4. Dujų įmonės turi teisę reikalauti nustatyti servitutus žemės valdoms, kuriose yra dujų įmonių turtas.

17 straipsnis. Dujų sistemų eksploatavimas

1. Žemės ar statinių savininkų ir dujų įmonių susitarimu dujų įmonių įgalioti asmenys gali įeiti į žemę ar statinius, kuriuose yra dujų įmonių turtas, registruoti suvartotą dujų kiekį, atlikti dujotiekių aptarnavimo, priežiūros, remonto, modernizavimo darbus. Jeigu žemės ar statinių savininkai ir dujų įmonės nesusitaria, įpareigojimą leisti dujų įmonių įgaliotiems asmenims įeiti į savininkų žemę ar statinius priima teismas.

2. Žemės, statinių savininkai, vartotojai privalo leisti dujų įmonėms ar jų įgaliotiems asmenims atlikti dujų įmonėms priklausančių dujų sistemų aptarnavimo, priežiūros, remonto, modernizavimo darbus, registruoti sunaudotą dujų kiekį.

18 straipsnis. Dujų kiekio apskaita

1. Perduodamų, paskirstomų, tiekiamų ir laikomų dujų kiekis turi būti skaičiuojamas Lietuvos Respublikos matavimo priemonių registre įregistruotomis dujų kiekio matavimo priemonėmis.

2. Dujų kiekio matavimo priemonės įrengia ir eksploatuoja dujų perdavimo, paskirstymo ir saugojimo įmonės.

SEPTINTASIS SKIRSNIS INFORMACIJOS TEIKIMAS

19 straipsnis. Informacijos tiekimas

1. Valstybės institucijos gali reikalauti iš dujų įmonių bei sistemos naudotojų informacijos, reikalingos įstatymų nustatytoms pareigoms vykdyti. Negalima reikalauti tokios informacijos, kuri nėra kaupiama dujų įmonėse ar kurią kaupti nėra nustatę teisės aktai.

2. Dujų įmonė ar sistemos naudotojas privalo pateikti reikalaujamą informaciją per 10 darbo dienų nuo reikalavimo gavimo, jeigu nėra pagrįstų priežasčių ilgesniam terminui. Informacijos teikėjai privalo nurodyti, kuri jų teikiama informacija yra konfidenciali.

3. Dujų įmonė, atsisakiusi patenkinti kitos dujų įmonės ar laisvojo vartotojo raštu pateiktą pageidavimą naudotis sistema dujoms transportuoti, apie šį savo sprendimą ir jo priežastis per 10 darbo dienų informuoja Komisiją.

4. Valstybės valdymo institucijos negali viešai skelbti ir platinti gautos konfidencialios informacijos. Konfidencialius duomenis galima panaudoti apibendrintai informacijai rengti ir skelbti. Konfidenciali informacija kitoms institucijoms gali būti teikiama įstatymų nustatyta tvarka.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS. ATSAKOMYBĖ

20 straipsnis. Skundų nagrinėjimas

Skundus dėl šio įstatymo nuostatų taikymo ar šiame įstatyme nustatytų asmenų veiklos nagrinėja Komisija. Skundams nagrinėti Komisija gali pasitelkti kitų institucijų.

[20 straipsnio redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

20 straipsnis. Skundų nagrinėjimas

Skundus dėl gamtinių dujų įmonių veiklos ar neveikimo perduodant, paskirstant, tiekiant, perkant ir laikant gamtines dujas, nesuteikimo teisės pasinaudoti sistema, prisijungimo, sistemos balansavimo, kainų nustatymo nagrinėja Komisija ginčų sprendimo iki teismo tvarka. Skundus dėl įrenginių bei apskaitos prietaisų gedimų, sistemų eksploatavimo pažeidimų, avarijų, dujų tiekimo nutraukimo nagrinėja Energetikos valstybinė inspekcija ginčų sprendimo iki teismo tvarka.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-382](#), 2001-06-19, *Žin.*, 2001, Nr. 56-1980 (2001-06-30), *įsigalioja nuo 2001-07-01*

21 straipsnis. Atsakomybė

1. Šio įstatymo reikalavimus pažeidę asmenys atsako įstatymų nustatyta tvarka.

2. Asmenys savo neteisėta veikla padarytą kitiems asmenims, įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms žalą atlygina įstatymų nustatyta tvarka.

3. Komisija įstatymų nustatyta tvarka gali skirti baudas už:

- 1) veiklą be licencijos ar joje nurodytų reikalavimų nesilaikymą;
- 2) pažeidžiant nustatytą tvarką apskaičiuotų tarifų ir mokesčių taikymą vartotojams;
- 3) įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytų veiklos skaidrumo reikalavimų nesilaikymą;
- 4) nepagrįstą atsisakymą teikti gamtinių dujų transportavimo paslaugas.

[21 straipsnis papildomas 4 dalimi nuo 2001 m. liepos 1 d.:

4. Skiriamų baudų dydis diferencijuojamas atsižvelgiant į pažeidimu padarytos žalos dydį, pažeidimo trukmę, atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes.]

Straipsnio pakeitimai:

DEVINTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimo tvarka

1. Paskirstymo įmonės privalo prie jų sistemų prijungtiems vartotojams pasiūlyti eksploatuoti bendro naudojimo sistemos dalis pagal atskiras sutartis.

2. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka dujų perdavimo ir paskirstymo įmonės išperka ar perima eksploatuoti vartotojų lėšomis iki šio įstatymo įsigaliojimo įrengtas bendro naudojimo sistemas ir dujų kiekio matavimo priemonės.

3. Vyriausybė paskiria institucijas, kurios parengtų šio įstatymo nuostatomis įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

4. Vyriausybė nustato 20 straipsnyje numatyto skundų nagrinėjimo tvarką.

[4 dalies redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

4. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato 20 straipsnyje numatyto skundų nagrinėjimo tvarką.]

5. Įsigaliojus šiam įstatymui, laisvaisiais pripažįstami šie vartotojai:

1) elektrinės;

2) vartotojai, kurie viename objekte sunaudoja daugiau kaip 25 milijonus kubinių metrų dujų per metus;

[5 dalies 2 punkto redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

2) vartotojai, kurie sunaudoja daugiau kaip 15 milijonų kubinių metrų dujų per metus;]

3) vartotojai, kurių sistemos tiesiogiai prijungtos prie magistralinių dujotiekių;

4) paskirstymo įmonės, kurių dujų sistemos tiesiogiai prijungtos prie magistralinių dujotiekių.

6. Laisvojo vartotojo kriterijus vėlesniam laikotarpiui, atsižvelgdama į rinkos atvirumo laipsnį, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

7. Komisija rengiamas taisykles, nuostatus, metodikas privalo derinti Vyriausybės nustatyta tvarka.

8. Komisija turi teisę susipažinti su dujų įmonių ir vartotojų sudaromomis sutartimis.

9. Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki 2002 m. sausio 1 d. parengia Administracinių teisės pažeidimų kodekso pataisas, numatančias atsakomybę už šio įstatymo nuostatų pažeidimus.

[22 straipsnis papildomas 10 dalimi nuo 2001 m. liepos 1 d.:

10. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija patvirtina gamtinių dujų perdavimo, paskirstymo, laikymo, tiekimo taisykles šio įstatymo nuostatomis įgyvendinti.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-382](#), 2001-06-19, Žin., 2001, Nr. 56-1980 (2001-06-30), įsigalioja nuo 2001-07-01

23 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 10 straipsnį, įsigalioja nuo 2001 m. liepos 1 d.

2. Šio įstatymo 10 straipsnis įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

[2 dalies redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

2. Šio įstatymo 10 straipsnis įsigalioja nuo 2002 m. sausio 1 d.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-130](#), 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 113-3618 (2000 12 30)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-382](#), 2001-06-19, Žin., 2001, Nr. 56-1980 (2001-06-30), įsigalioja nuo 2001-07-01

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-130](#), 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 113-3618 (2000 12 30)

GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO 23 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-382](#), 2001-06-19, Žin., 2001, Nr. 56-1980 (2001-06-30)

GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO 2, 5, 8, 12, 15, 20, 21, 22, 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. liepos 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Angonita Rupšytė (2001-07-04)

anrups@lrs.lt